

การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์*

THE DEVELOPMANT OF SCHOOLS ACADEMIC ADMINISTRATION MODEL
UNDER BURIRAM PROVINCIAL PRIMARY EDUCATIONAL OFFICE

วัชร มะรังศรี, นวมินทร์ ประชานนท์, วินิรณี ทศณะเทพ

Watchara Marangsri, Nawamin Prachanant, Winiranee Thassanatep

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Buriram Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: 590427090002@bru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ 2. สร้างและพัฒนารูปแบบ 3. ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 265 คน และครูวิชาการ จำนวน 265 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 เขต และ 2. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครูวิชาการ จำนวน 12 คน จากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศ จำนวน 4 เขต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีความสำคัญตามแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดผลประเมินผล การเทียบโอน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ที่ได้มีชื่อว่า SET4D Model 3. ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบยืนยันด้านความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารการศึกษา; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

Objectives of this research article aimed: 1. To study the condition of academic administration of schools under Buriram Provincial Primary Education Service Area Office 2. To construct and develop a model 3. To assess the correctness, appropriateness and feasibility of academic administration model, conducted with the mixed methods. The quantitative research, data were collected from samples consisted of 2 groups: 1. 265 school administrators and 265 academic teachers and 2. 12 school administrators and 12 academic teachers from schools under Buriram Provincial Primary Education Service Area Office, classified according to the size of the school, which were small, medium and large or over. The research tools consisted of questionnaires, in-depth interview script and an assessment form for academic administration. The data were analyzed by means of mean, standard deviation, frequency, percentage, and content descriptive interpretation.

The results of the research were summarized as follows. 1. The important framework of academic administration according to the academics and educators' opinion consists of 7 components: curriculum development; learning process development teaching management education supervision Research for educational quality improvement, evaluation, and transfer of academic results. and the development of internal quality assurance systems and educational standards. 2. Academic administration model of Buriram Primary schools was SET4D Model. 3. The results of the model evaluation by experts considering validation verification, suitability and feasibility, by overall, it was at a high level. When considering each aspect, it was found at high level in every aspect.

Keywords: Model; Education Administration; Academic Administration

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยได้โมเดลประเทศไทย 4.0 จะสำเร็จได้โดยใช้แนวทางสานพลังประชารัฐ เป็นตัวการขับเคลื่อนโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่าง ๆ ร่วมกันระดมความคิด ผนึกกำลังกันขับเคลื่อน ผ่านโครงการ บันทึกความร่วมมือ กิจกรรม หรืองานวิจัยต่าง ๆ โดยการดำเนินงานของประชารัฐกลุ่มต่าง ๆ รวมถึง กลุ่มที่ 4 การศึกษาพื้นฐานและพัฒนาผู้นำ (โรงเรียนประชารัฐ) รวมทั้งการยกระดับคุณภาพวิชาชีพจะเห็นว่า ในการพัฒนา

ประเทศนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งจากการแบ่งกลุ่มในกลุ่มที่ 4 การศึกษาเองก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาประเทศ (โยธิน สิทธิประเสริฐ, 2560) ดังนั้นจึงมีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการ จัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจ ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานะเป็นนิติบุคคลก็เพื่อที่จะให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างอิสระในการกระจายอำนาจทางการบริหารให้แก่สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยมีขอบข่ายภารกิจของงานแบ่งได้เป็น 4 ฝ่ายที่มีความสำคัญและแตกต่างกันไปตามลักษณะภารกิจของงานนั้น งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและ มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือล้มเหลว ของการบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาผลการวิจัย พบว่า ปัญหาจากการบริหารงานวิชาการในประเทศไทยยังมีอยู่มาก ได้แก่ การมีเอกสารที่ใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ โครงสร้าง การจัดทำสาระการเรียนรู้พื้นฐานสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ครูขาดเอกสารและสื่อสำหรับการศึกษาค้นคว้า ครูผู้สอนไม่เข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และปัญหาครูมีภาระงานมาก เป็นต้น (กุลจิตา เลนกุล, 2554) ซึ่งจากการศึกษาสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ) ซึ่งเป็นปีล่าสุดที่มีการสอบวัดความรู้ ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยการสอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่ผ่านเกณฑ์ทุกรายวิชา นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทุกรายวิชา และผลคะแนนเฉลี่ยในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นระดับย่อยลงมาเอง ผลคะแนนการสอบเฉลี่ยก็ยังต่ำกว่าระดับค่าเฉลี่ยระดับประเทศด้วยเช่นกัน

เช่นเดียวกับผลคะแนนการสอบของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีค่าเฉลี่ยการสอบรวมทุกรายวิชาไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งจากผลการสอบระดับชาตินี้สามารถบ่งชี้ถึงปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการได้อย่างชัดเจน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

จากผลการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมา แสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านการบริหารจัดการการศึกษาซึ่งเป็นภาระงานหลักของโรงเรียนหรืออาจจะกล่าวได้ว่า เป็นความล้มเหลวในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งในการที่จะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น การวางแผนงานและกระบวนการในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน การวางแผนเป้าหมาย การปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ กระบวนการกำกับ ติดตาม และอื่น ๆ ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญในการส่งผลให้การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ ที่กำหนดไว้ว่าจะต้องมีการวางแผนงานวิชาการ โดยมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้ 1. การวางแผนการบริหารงานวิชาการ 2. การจัดการเรียนการสอน 3. การนิเทศการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551) จากผลการวิจัยได้ข้อสรุปตรงกันว่ากระบวนการหรือขอบข่ายภาระงานในการบริหารงานวิชาการที่เป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จนั้นคือ กระบวนการในการพัฒนาและใช้หลักสูตรที่มีความทันสมัย มีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน การนำการวิจัยเข้ามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งเชื่อว่ากระบวนการบริหารตามขอบข่ายงานเหล่านี้เป็นจุดสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน (รุ่งเรืองสุขาภิรมย์, 2545) ซึ่งจากความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้มีนักวิจัยหลายท่านได้สนใจและทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพียรพันธ์ กิจพาณิชยเจริญ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร และธีระพร อายุวัฒน์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก กนก ศิริมี (2557) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช เทิดเกียรติ ชันธุ์พิมูล (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปิยนันท์ แซ่จิว (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการบริหารจัดการงานวิชาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยุทธนา เกื้อกุล (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จากผลการวิจัยที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการในการบริหารงานวิชาการที่มีความสำคัญนั้นจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานของงานวิชาการอย่างครอบคลุม มีกระบวนการในการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานวิชาการร่วมกัน มีกระบวนการในการกำกับ ติดตามการดำเนินการตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งมีการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างจริงจัง มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการนำกระบวนการทางการวิจัยมาปรับใช้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ แม้ว่านักการศึกษาได้ให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษาและเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเข้มข้นเพื่อให้ประสบความสำเร็จ แต่จากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์นั้นยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ระดับประเทศ มีเพียงโรงเรียนบางแห่งเท่านั้นที่สามารถจัดการศึกษาได้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ประสบความสำเร็จ สามารถเป็นต้นแบบในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนผู้รับผิดชอบด้านการบริหารงานวิชาการ หรือผู้อำนวยการสถานศึกษากรณีไม่มีรองผู้อำนวยการ และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 265 คน และครูวิชาการ จำนวน 265 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 เขต โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970) จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและขนาดโรงเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีสาระครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. ข้อมูลสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 3. สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครูวิชาการ จำนวน 12 คน จากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศ จากทั้ง 4 เขต จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ร่วมกับการศึกษาพหุกรณีโรงเรียนต้นแบบและสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน เพื่อพัฒนารูปแบบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการสังเกต วิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ มีสาระครอบคลุมประเด็นการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน และเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่สมบูรณ์ ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบ จำนวน 21 คน ได้แก่ 1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ 2. แบบประเมินตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย 1. การศึกษาเอกสาร 2. การสำรวจความคิดเห็น มาหาค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ นำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และใช้การ

วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ จำแนกและเรียบเรียงรายการตามตามแบบสังเกตแบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาสร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยจากการศึกษาทำให้ทราบถึงข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	265	50.0
ครู	265	50.0
เขตพื้นที่การศึกษา		
สพป.บุรีรัมย์ เขต 1	134	25.3
สพป.บุรีรัมย์ เขต 2	132	24.9
รวม	530	100.00
ขนาดของโรงเรียนที่สังกัด		
ใหญ่	19	7.2
กลาง	122	46.0
เล็ก	124	46.8
รวม	265	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และครู จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มากที่สุด จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 รองลงมา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 ตามลำดับ

ขนาดของโรงเรียนที่สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ขนาดเล็ก จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 และขนาดกลาง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 ส่วนขนาดใหญ่มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S. D	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.59	.33	มากที่สุด	1
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.45	.38	มาก	4
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.45	.42	มาก	3
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.36	.48	มาก	6
6. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.99	.58	มาก	7
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.44	.46	มาก	5
	4.50	.41	มาก	2
เฉลี่ยรวม	4.40	.35	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D =.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยในการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการนั้นได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพของเดมมิงเข้ามาใช้ในการสร้างรูปแบบ โดยมีกระบวนการในการดำเนินการตามวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอนดังนี้คือ 1) การวางแผน P=Plan 2) การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ D=Do 3) การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่ดำเนินงานตามแผน C=Check และ 4) การปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น A=Act โดยรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์จากผลการดำเนินงานวิจัยร่วมกับวงจรคุณภาพสามารถสรุปได้ 7 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคม

อย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สังคมชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ผู้สอนต้องพยายามคิดสรรกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ออกแบบการวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ไปสู่การพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดพฤติกรรม เปลี่ยนไปจากเดิม อันเป็นผลจากการฝึกประสบการณ์ ต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา หลักการและแนวคิดที่สำคัญของการนิเทศภายใน ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการนิเทศ อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และชัดเจนในกระบวนการนิเทศ ทั้งนี้กระบวนการนิเทศที่เกิดขึ้นต้องเป็นเชิง ระบบ มีการวางแผนในการดำเนินงาน โดยถือหลักการการมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการดำเนินงานอย่าง สร้างสรรค์ และการนิเทศต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูเป็นสำคัญ

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ โดยทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึง พัฒนาการ ความก้าวหน้า และตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ สามารถเทียบโอนการศึกษา ในทุกระบบ ที่จัดการศึกษาในปัจจุบัน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษา มี 7 ขั้นตอน คือ กำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดระบบ บริหารและสารสนเทศ จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา

ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และจัดทำรายงาน คุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR)

3. การประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ด้านความถูกต้อง	$\bar{X}$	S. D	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.05	.67	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.14	.66	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.38	.81	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.90	.89	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.24	.83	มาก
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	3.67	.80	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.90	.77	มาก
รวมด้านความถูกต้อง	4.04	.79	มาก
ความเหมาะสม			มาก
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.19	.68	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.05	.59	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.14	.66	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.24	.44	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.43	.68	มาก
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.24	.70	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.19	.75	มาก
รวมด้านความเหมาะสม	4.21	.64	มาก
ด้านความเป็นไปได้			มาก
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.05	.87	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.19	.87	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.10	.77	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.14	.66	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.24	.70	มาก
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.05	.81	มาก
รวมด้านความเป็นไปได้	4.09	.78	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งสามด้าน	4.11	.74	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความถูกต้องมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ .79 ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 และด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .78

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, S.D = .354) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2559) ที่กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ เป็น 17 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับกัลยา ไพเราะ (2546) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ งานบริหารหลักสูตร งานบริหารการเรียนการสอน งานด้านสื่อและห้องสมุด งานนิเทศและพัฒนาคุณภาพครู งานวัดและประเมินผลการเรียน งานวิจัยและผลิตรายงานวิชาการ งานบริการวิชาการแก่สังคม และสอดคล้องกับสุวิมล โพธิ์กลิ่น (2549) ซึ่งได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการว่า ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบการเรียนรู้ การประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยหลักการและแนวคิดของวงจรคุณภาพของ เดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนในการพัฒนางาน 4 ขั้นตอน เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการดำเนินงานและพัฒนางานนั้น ๆ ให้มีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่าและการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบเช่นเดียวกัน คือ 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติงานตามแผน 3. การส่งเสริมควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ การตรวจสอบและประเมินผล 4. การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับทองใส เทียบดอกไม้ (2545) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงาน วิชาการว่า จะต้องมีการวางแผน กำหนด เป้าหมายชัดเจน มีการมอบหมายงาน และกระจาย อำนาจให้บุคคลมีส่วนร่วมดำเนินงานควร ช่วยเหลือกำกับติดตาม และประเมินผล สอดคล้องกับ เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550) ซึ่งกล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ 4 ขั้นตอนตามวงจร PDCA ของเดมมิง คือ การวางแผนงาน วิชาการ การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบประเมินผล

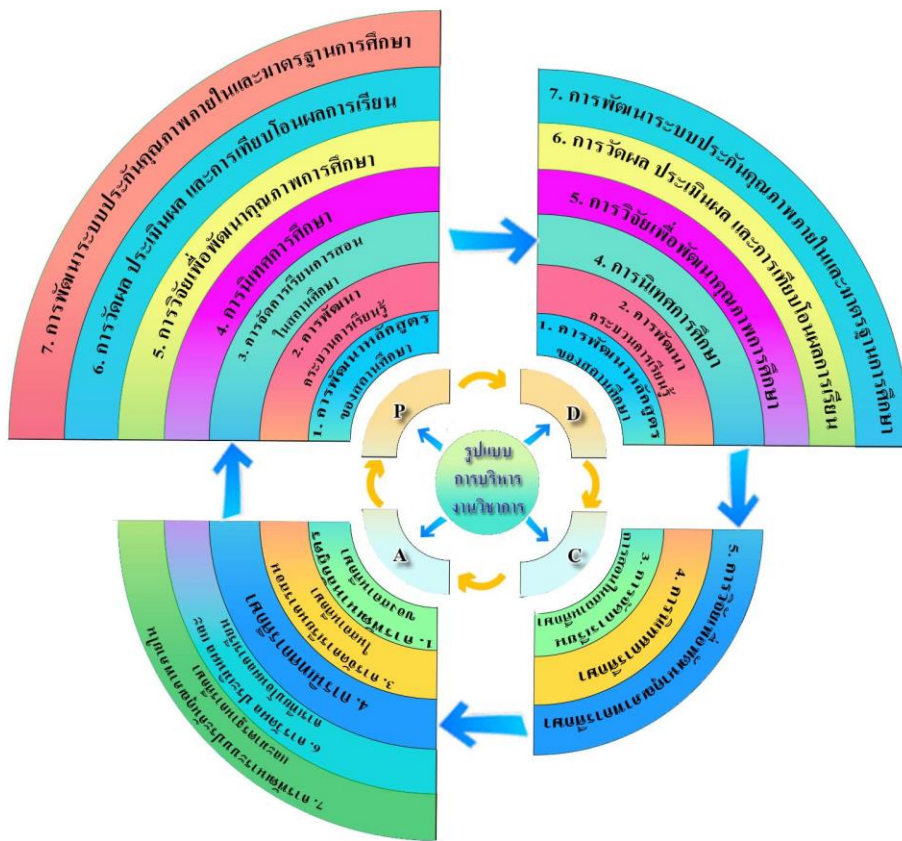

การนำผลการประเมินมาปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของสุรตน์ ดวงชาต (2549) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนผล นอกจากนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้สรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการว่า ขึ้นวางแผนก่อนดำเนินการ ขึ้นดำเนินงาน และขึ้นส่งเสริม ควบคุม ติดตามผลงานวิชาการ

3. ผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก หมายถึง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ รูปแบบการบริหารงานวิชาการนี้ มีความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ที่จะสามารถนำไปอ้างอิงเพื่อปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดเดียวกันและมีความคล้ายคลึงกันเชิงบริบท นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในพื้นที่อื่นได้ด้วย เนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีความครอบคลุมบริบทของโรงเรียนอื่น ๆ ในวงกว้างเช่นกัน

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยนี้พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยอ้างอิงการดำเนินงานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนตามวงจรคุณภาพของเดมมิง โดยมีการดำเนินการตาม 4 ขั้นตอนสำคัญ คือ การวางแผน (P) การดำเนินการตามแผน (D) การติดตามตรวจสอบ (C) และการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น (A) โดยจากการศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษา การศึกษาสภาพจริงการดำเนินการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ด้วยแบบสอบถาม และการรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารวิชาการแสดงให้เห็นว่า รูปแบบในการบริหารงานวิชาการที่มีความสำเร็จต้องให้ความสำคัญในขั้นตอนการวางแผนมากที่สุด โดยจะมีการดำเนินการในขั้นตอนการวางแผนครบทั้ง 7 ด้าน รองลงมาคือให้ความสำคัญในการลงมือปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง และเมื่อมีการวางแผนและการปฏิบัติอย่างจริงจังกระบวนการในการติดตามตรวจสอบก็มีความจำเป็นน้อยลงแต่ยังไม่สามารถทิ้งได้ จากนั้นจึงลงมือนำผลการดำเนินการในขั้นตอนก่อนหน้านั้นมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นและนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินการในรอบการดำเนินการต่อไป

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ SET4D Model

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีนโยบายเพิ่มกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า กระบวนการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน วิชาการนั้นมีกระบวนการน้อยกว่าด้านอื่น ๆ โดยควรมีการวางแผนและออกแบบการดำเนินงาน บริหารงานในแต่ละขั้นตอนให้มีความครอบคลุมทุกกระบวนการและทุกด้านอย่างทั่วถึง นอกจากนี้การทำผังรูปภาพที่แสดงถึงการดำเนินการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายยังจะเป็นตัวช่วยให้ สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินงานได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรมุ่งเน้นพัฒนาและให้ความสำคัญในการใช้กระบวนการทำงานวิจัยรวมถึงการใช้งานวิจัยเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นแล้ว แม้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับกับด้านอื่น ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ แล้วจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะน้อยที่สุดและเป็นด้านเดียวที่ค่าเฉลี่ยไม่ถึง 4.00 แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการและการให้ความสำคัญในการใช้งานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่มากเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ในประเด็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการที่ว่าทำอย่างไรจึงจะได้รับประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วม และกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เป็นการทำงานร่วมกันที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน
3. ควรศึกษาถึงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีการพัฒนาเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและมีกลุ่มเป้าหมายที่ใหญ่ยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

- กนก ศิริมี. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 7, 53-60.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัลยา ไผ่เกาะ. (2546). รูปแบบการพัฒนาผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม ด้านบทบาททางวิชาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลธิดา เลนุกุล. (2554). ตัวชี้วัดการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทองใส เทียบดอกไม้. (2545). คู่มือการพัฒนาวิชาการโรงเรียนบ้านหนองแสง. มหาสารคาม: โรงเรียนบ้านหนองแสง.
- เทิดเกียรติ ชันธุ์พิมูล. (2560). รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ธีระพร อายุวัฒน์. (2552). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปิยนันท์ แซ่จิว. (2560). การพัฒนาหลักสูตรการบริหารจัดการวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เพียรพันธ์ กิจพาณิชย์เจริญ. (2552). ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โยธิน สิทธิประเสริฐ. (2560). กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (ครุศาสตร์ดุชนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รุ่งเรือง สุขาภิรมย์. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติในระดับสถานศึกษา ประสพการณ์จากนานาชาติต่างประเทศ. วารสารวิชาการ, 4(2), 9- 10.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2562). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562. สืบค้น 16 มีนาคม 2565, จาก www.newonetestresult.niet
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). สมรรถนะในระบบข้าราชการพลเรือนไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สุรัตน์ ดวงชาทม. (2549.) การพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ : กรณีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 (ดุชนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2549) การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

